

Time : 03 Hours

Marks : 100

- N.B. i) All questions are compulsory.
 ii) Each question carries 20 Marks.
 iii) Draw diagrams wherever necessary.
 iv) Use of simple calculator is allowed.

Q.1) Attempt any two of the following.

- a) Explain the following terms:
 i) Strong and weak ordering preferences ii) Completeness iii) Transitivity
 b) What are the properties of indifference curve?
 c) The table given below shows the marginal utility derived by Kim from two goods viz:
 apple and banana

Quantity	MU of apple	MU of banana
1	70	40
2	60	30
3	50	20
4	40	15
5	30	10
6	20	05

The price of an apple is Rs.4 and of banana is Rs.2. She has an income of Rs.20 to be spent on the two goods.

From the above table answer the following:

- i) Given her income, what quantities of both goods will Kim purchase to maximize her utility?
 ii) What is the maximum total utility obtained from the two goods?
 iii) Explain the law of equi-marginal utility.

Q.2) Attempt any two of the following.

- a) What is production function? Diagrammatically explain the law of variable proportion.
 b) Explain the profit maximisation of a firm with least cost combination of factors.
 c) Explain the factor demand curve with the help of table and diagram.

Q.3) Attempt any two of the following.

- a) Graphically explain the relationship between Total, Average & Marginal cost.
 b) Distinguish between following cost concepts:
 i) Implicit and Explicit ii) Sunk and fixed iii) Historical and Replacement
 c) Given the Total Fixed Cost as Rs 200, calculate the TC, AFC, AVC and MC. Plot the table graphically and explain the behavior of all cost concepts diagrammatically.

Units of output	1	2	3	4	5	6	7	8
TVC	25	40	50	70	100	145	205	285

Q.4) Attempt any two of the following.

- a) What are the characteristics of a competitive market?
 b) Explain the short run equilibrium of a firm under perfect competition.
 c) Explain the concept of consumer's surplus with the help of diagram.

Q.5) Write a short note on any two of the following.

- a) What is substitution effect?
 b) Explain the properties of isoquants.
 c) Derive the long run average cost curve.
 d) What is producer's surplus?

24

2

Q.P.Code: 30803

मराठी रूपांतर

- सूचना: १)सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २)प्रत्येक प्रश्नासाठी २० गुण आहेत.
 ३)आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
 ४)साध्या गणक यंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा.

i) प्रबलक्रमी व अप्रबलक्रमी पसंती ii) परिपूर्ती iii) संक्रामकता

ब)समवृत्ती वक्राची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?

खाली दिलेले कोष्टक(किंम हिला सफरचंद व केळी या दोन वस्तूंपासून मिळणारी सीमांत उपयोगिता दर्शविते.

परिमाण	सफरचंदाची सीमांत उपयोगिता	केळ्याची सीमांत उपयोगिता
१	७०	४०
२	६०	३०
३	५०	२०
४	४०	१५
५	३०	१०
६	२०	०५

सफरचंदाची किंमत रु ४ व केळ्याची किंमत रु.२ आहे. दोन वस्तूंचे खर्च करण्यासाठी तिच्याजवळ रु.२० उत्पन्न आहे.

वरील कोष्टकावरून खालील उत्तरे लिहा.

- तिचे उत्पन्न दिलेले असताना किंम तिची उपयोगिता महत्तम करण्यासाठी दोन वस्तूंचे किती परिमाण खरेदी करेल.
- दोन वस्तूंपासून किती महत्तम एकूण उपयोगिता प्राप्त होईल.
- समसीमांत उपयोगितेचा नियम स्पष्ट करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ)उत्पादन फलन म्हणजे काय?आकृतीद्वारे बदलत्या प्रमाणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब)पेढीचे नफा महत्तमिकरण घटकांच्या किमान खर्च संयोगासह स्पष्ट करा.

क)घटक मागणी वक्र तक्ता व आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

Turn Over

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) एकूण, सरासरी व सीमांत खर्चामधील संबंध आलेखाद्वारे स्पष्ट करा.

ब) खालील खर्च संकल्पनां मधील फरक द्या.

iii) अंतर्गत व बहिर्गत iii) बुडीत व स्थिर iii) मूल व पुनःस्थापन

क) एकूण स्थिर खर्च रु.२०० इतका दिला असता, एकूण खर्च, सरासरी स्थिर खर्च, एकूण बदलता खर्च, सीमांत खर्च मोजा. तत्का आलेखामध्ये मांडा आणि आकृतीद्वारे सर्व खर्च संकल्पनांची वर्तणूक स्पष्ट करा.

उत्पादन एकक	१	२	३	४	५	६	७	८
एकूण बदलता खर्च	२५	४०	५०	७०	१००	१४५	२०५	२८५

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) स्पर्धात्मक बाजाराची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?

ब) स्पर्धात्मक बाजारांतर्गत पेढीचा अल्पकालीन समतोल स्पष्ट करा .

क) उपभोक्त्याचे अधिक्य संकल्पना आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनांवर संक्षिप्त टीप लिहा.

अ) पर्यायता परिणाम म्हणजे काय?

ब) समउत्पादन वक्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा .

क) दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र काढा.

ड) उत्पादकाचे अधिक्य म्हणजे काय?